









Սայրմանաթը Սենիեհին ատի-  
լանէ ինտարէսի ինճապը օլաւազ  
այթը երեզ չու գատար սենեհին  
պէրի, իսլամ վաթանտաշլարըըզ,  
միլլէթիմիզէ գարընտաշ մուամէ-  
լէսի իթմիշ, վէ պիր աեհիլէ խալզը  
կիպի, պիրի պիրիմիզլէ կէշինմիշ  
իքէն, պաղը պէտխանլար, պու  
հալի չէքէմէհէրէք, իքի միլլէթի  
եքթիկէրիմէ տիւշիւրմէք վէ ա-  
րատա քիւլլէրի քիւլլէր գար-  
մազ իշլէն, միլլէթիմիզ ճահիլլէ-  
րիմի իթաւա վէ իլլիպաւա պու-  
լունմաղլա, օ ճահիլլէր, հէք թա-  
րափտա օլտուղու կիպի, պուրաճա  
տա, էզհէր ճիհէթ, մահհուպի օլ-  
տուղումուզ հարէքեթալ զըքամ  
իտէրէք, իթաւա վէ ինսանիեթ-  
թին գապուլ իթմէտիկի թաւալ-  
լու թալաթ, թէարուղլարա թա-  
սաւտի իլէ, միլլէթիմիզ խէճա-  
լէթ կէթիւրտիլէր քի, պու հիճապը  
նէ կիպի պիր հալ իլէ իղալէ իտէ-  
պիլէճէկիմիզտէ ճիւլէմիզի միւ-  
թէհալիւր էլլէտիլէր, միլլէթիմիզ  
նաւմնա պու քէրլէ տէ ֆէսէտէ  
թարափլարընտաւ իտիլէն քիւս-  
թալլըզլարա, պու կիւն ումու-  
մումուգա պիր մահհուպիեթ թէ-  
վէճէհիլ իտիպ, ասըլարտաւ պէրի  
հիւրիեթ վէ միլլիեթիմիզի վէ  
քեաֆէթի հուղուգումուղու մու-  
հաֆազա իտէն Տէվլէթի Ալիեթ,  
պու հալլէրէ գարըն նէ մուամէլէ  
իթաւ հազգլը օլուպ, միւտաֆա  
եա ասլա ճաղզըմըզ եօգ տուր.  
հէր նէ թարաֆտաւ օլուր իտէ օլ-  
տու, էլլիք նաւը ալթընտա իլիթ,  
տիլիմիզ օ էնթիլլըզ ֆէստա  
սէօզլէրիմի հէր պիրի պաղըըզա  
էնվաթ պէլալար կէթիւրտի, օ կիպի  
ղաֆիլաւէ սէճլէրի, պատէմա քէ-  
մալի նէֆրէթ վէ իպրէթլէ ըտտ  
իտէր վէ խալիսանէ պիր իսթիլ-  
ֆարլէ, ումումէն նաթլէրի ֆէ-  
լէքմէթլէպէլ իտտիլաւիեթ տէլա-  
լէթլէ իսթիլհաւը աթվ ու մէր-  
համէթ էլլէրիլ ֆէքման.

### ՏԱԽԻԼԻՅԵՏ

Ավսթրիա սէֆարէթի միւսթէ-  
չարը պարօն տը Մաքիս պու քէրլէ  
վիլէնսան կիլիմիշ տիր.

— Իթալիա սէֆարի Մ. Բանցա  
ճէնապլէրիմի ըէֆիլ ասը մաքամ  
Բանցա վէ էվաւտը վէ գաթի վա  
լիտէսի պու քէրլէ Տէրտաւաթէթ  
կէլիլլէր տիր.

— Խախապաղը գալմազ ամը ըլլէթ-  
պէթլու Մօիլ Լէվի էֆ, հաղթթ-  
լէրի ֆէնէրէ կիտէրէք, Գուժ  
բաթիլի ըլլէթպ. Անթիլա Էֆ.  
հաղթթլէրիմի զիւարէթ էլլէմիշ  
տիր.

— Տէքսասաւթթ ըլլէթմալը չիւր-  
քէթի տիրէքթօրու Մ. Կրանէ պու  
քէրլէ Տէրտաւաթէթ կէլիլլէր տիր.

— Սապըզ Մալիեթ նաղըըն տէվի-  
նաղիթ բաշա հաղթթլէթլիմի նա-  
միզաճ պուլունտաղլարը իշիաթի-  
միշ տիր.

— Իթիլիսաղը Մ. Բիլիկտէ պու  
լունտա Ուքըքա-Շամ տէմիր եօ-  
լունտա պէհէր քիլլիթթօսունա  
վէրիլմէսի Շուրալի Տէվլէթլէ գա  
րար վէրիլէն թէէմիւթազ չէսի.  
Մէճլիս իտաւը վիւքէլաճա ըէտտ  
օլունմուշ տուր. Պու պաղթթի  
էվազ նաֆիա նէգարէթի ճէլիլ-  
սիւնէ Կեաւտէ գըլընաճազ տըր.

### ՎՈՒՌՈՒՄԸ ԶՈՊԼԹՈ

Պալըզ-բաղարընտա համալ Եօր-  
կի, Եումուրթաճը Նիլզ օլի իլէ միւ-  
նաղաւ իտէրէք, մէրգու մու պա-  
լընտաւ Եսրալմաւը լաւ տէրաթ օթ  
օլունմուշ տուր.

Պէլիլիւրի Գուրու-չալը Ալի, կէ  
չէն կիճէ Գալաթաւա գաճկէճիլիք  
իտէն Մուսթաֆանը պիլա սէպէպ  
իքի եէրիւնտէն պըչաղլա Եսրալա-  
Եսրազ գալմազաւ իքէն, տէր-  
տէսթ օլունմուշ տուր.

### ՏԵՆԻՉ ԳՈՋԱԼԱՐԸ

Պիր գալ կիւնտէն պէրի չիտ-  
տէթլէ էսէն ըլլէկեալարըն թէէ-  
սիլիլլէ Ուգտէնիլ վէ Գարաւտէնիլ  
տէ զարգ օլուն սէֆիլիլլէրիմի ըէք  
չօգ օլտուղու ալընտա խապէրլէր-  
տէն անլալըմազ տա, վէ պաղը  
քէսանըն տա զարգ օլտուղու սէօլ-  
լէնմէքտէ տիր.

Տէրուրիմէ 10 քիլի պուլունտա  
Բալաթն Նամ կէմի, Գարաւտէ-  
նիլլէ զարգ օլալազ, Եսրուրիւն-  
տէքիլլէրտէն Գաթ թալիս իտիլիլ  
իտէ տէ, տիլէր 3իւ պուլունտաւ.  
մըշ տըր.

Սինօպ սէվահիլիտէ տալի զարգ  
օլուն պիր եէլլէն կէմիսիւնիմի 2  
թալաթաւ նապէտիտ օլունտա տուր.

Սօֆիա-Գուրա իսմիւնտէ պիր  
Եուրան վաթօրու, Բարիս իսմիւնտէ  
տիլիլլէ պիր Եուրան եէլլէն կէմի-  
սիլլէ միւտաւտէմէ իթմիշ, վէ հէր  
իթիսի տալի միւհիմ սուրէթտէ  
գէտէլլէնմիլլէր տիր.

### ՃԻՆԱՆԵԹ

Էլիպտէ Համիտիեթ գարիեթսիւն.  
տէ էվլէլլէր կիւն պիր ճիւտաթթ  
վուղու պուլունտա տուր.

Քիւլլիլլէ գալազ ճըլթըրընտա վէ  
գալիեթիլ մէքթիլլէ Էճալիսիտէն  
Մուհամմադ Մէհմէմէտ ըէֆիլլէրիլ  
լէ պէրապէր Գալիա քէօնիւնտէն  
20-30 ֆաթ թիւթիւն ալըզ Հա-  
միտիեթ քէօնիւնտէ կէլիլլէքտէլլէր  
իքէն, թիւթիւն գօլմուլարըլա  
պէլիլլէրիտէ միւնաղլա գիլհուր  
իտէրէք, պիրպիլլէրիմի սիլաճ աթ-  
մաւա պաղաւմըլար, վէ պու սը-  
րատա գուրլունտա պիրիսի մէր-  
գուժ Մէհմէմէտէ թէսաւտիլ իլէ  
տէրհալ եէլլէ սէրիլլէրէք ալտըըն  
Եսրաւտա վէֆթիլ իթմիշ տիր.  
Մէրգուժ գալազ ճըլ Մէհմէմէտ  
25-30 Եսրալարընտա օլուպ, պուն-  
տաւ պիր հաֆթա էվլէլլէ վէլլէմիշ  
իթիլ.

### ԱՊԻՍՆ ԳՈՐԱՀԻՍԱՐ—ԱՅԵԼԻՐԻ ԽԱԹԻԹԸ

Ինչաւթը պու քէրլէ իթիլաւ  
պուլունտա Էսկիլլէհիլ-Գօնիա խաթ-  
թընըն Կիւնտէ, չիւպէսի, Եանի  
Աֆիս Գարաւտէնաղը Ուգչէհիլ գը-  
մընըն պաթրատէի Սէնիեթ չըմէն-  
տըֆէրլէր միւտիլի ումուճիսի  
սաւաթ. Խալիլ պէլ Էֆ. հաղթթթ-  
լէրիմի թալթը ըլլէտաթթիւնտէ օ  
լաւազ կէմտէրիլլէն հէլլէթի  
ֆէնիեթ թարաֆընտաւ լաղըմ  
կէլլէն թէտգիլաթը ֆէնիեթսի  
պիլիմա, գապուլի գաթի մուա-  
մէլէսի տալի իլլիա վէ իքմալ գը  
լընմըշ տըր.

Բէսմի քիւլաւը իճրա օլունտա  
գըմը մէքթիլլէ 160 քիլլիլլէթրօ

ուլունտա պուլունտա պուլունտա  
լա, Էսկիլլէհիլ-Գօնիա խաթթընըն  
Էլիլլէվիլլէմէքտէ պուլունտա գըմ-  
մը 267 քիլլիլլէթրօսա պալիլ օլունտա,  
վէ Հաւաթ-բալաւտա իթիլալ ի-  
տիլլէք օլուրա՝ Ուգչէհիլլէ գա-  
տար իլլէմէքտէ պուլունտա խաթթ  
652 քիլլիլլէթրօսա իպարէթ պու-  
լունտա տուր.

Հէլլէթիլ մէքթիլլէ խաթթը  
մէքթիլլէ իլլէթմէ միւտիլի Մ.  
Հիւլիլլէն իլլէ պէրապէր չարչէնպիլ  
կիւնիլ գաթարը մախսուլա չէհ  
ըլիլլէ կէլիլլէր տիր.

Չարչէնպիլ կիւնտէն իթիլալաթէն  
պէհէր կիւն բօսթալաւէճէ Ուգ-  
չէհիլ իլլէ ըլլէն վէ Գօնիա բօսթա  
չաթալալար չըմէնտըֆէրլէ կէմի  
տէրիլլէք տիր.

### ՄԻԼԹԷՆԵՎ ՎԻՍԱ

Պիր ԳՈՏԸՆԸՆ ԻՇԵՐԵԹԻ ԻՊԹԻԼԱՍԸ

Մալիւմ տիւր քիլիլլէ էն զի-  
եաւտ Լօնտրաւա իսթիլալ իտիլ-  
մէքտէ տիր.

Իլլէթիլ Էլիլլէնտէն, հէր ոէնէ  
Ինիլլիլլէրաւա ճիւտաթթ չօղալ-  
մազտա օլտուղու կիպի, գատըն-  
լարըն տալի բէք չօղու սէրիւշ-  
լու գ լէթիլլէսի օլաւազ, լաւըզ-  
նըզ հալլէրտէ պուլունտա գալարըն  
տաւ, պիր միւտաթթտէն պէրի  
միւսթիլաթըն պու տէրէճէլլէրտէ  
սուի իսթիլալիլլէն էսիւն ալընմա-  
եա զարլէթ իտիլալիլլէ հալտէ,  
բէք տէ միւսթիլ օլաւաեաճաղը  
թէհազգուգ էլլէմէքտէ տիր.  
Լօնտրաւա գատընլարըն իլլէթիլ  
սօն տէրէճէլլէրտէ պիր մէլլ հաւաթ  
իթմէլլէրի Էլիլլէնտէն գապրլա  
վուգուաթընըն նէ տէրէճէլլէր  
վարըլ օլտուղունտա անլաւազ իլլէն  
միւսալ օլաւազ Եսրընը ժաճ Ե.Յ.  
գէր նամընտա պիր գատընը գիլլէր  
իթմիլ օլաւազ քեաֆի տիր. Զիրա  
պու գատըն, չիլլիլլէ գաւաթ  
Եսրընը սէրիւշլուգ Եսրընտէն  
288 տէֆա տէրաթթ իտիլլէրէք  
ճէգա կէօրմիշ տիր.

### ՊՏՈՒՆՆԻ ԻՐԻԵԻ ԿԵՐԱԿՈՒՐ ԵԻ ԳԵՂ (Հարի Պէնճիլլիլ)

(7063 թիւէն չարունաթթիլլէն և վերջ)

Պատըլիլ մարմիլ մէլ ըրաճ ու-  
րիլ մէկ մեծ ներգ օլմուլիլլէն է  
հալաւիլլարտա տաւա ներգ օլմու-  
լիլլէն, Եթէ կիւնտէ Եսրընը կո  
չիլ զալի, Մարմիլը քալաւաղլ վի-  
ճակի մէլ կը պահէ. Ուգչէլ պուլուղը  
կը մաքրէ արիւնը եւ կարգելէ ալը  
տեսակ բան. Յօղաւալ լիմնի  
հիւթթ ըրաճը գիտակաւ իր  
ղաթիլլէնտա վրալ հիլլաւաթթլէ  
Եսրընը վերջիլլէ տաւաթթիլլէր տա-  
րիլլէրտա մէլ յօղաւալ Եսրընը  
չարչարտաճ կը կիլիլլէ վիւր-  
ճըն աւաճ կիմ պուլուղ ուտիլլէ  
քաղաւաճ օղունտա, կէրտ, որ ի  
Լօնտն յօղաւալ ութտա մասիլ  
մեծ հեղինակութիւն ունեցող ուն  
մըն է. հիւլաւաթթիլլէն կը պատալ ի-  
րէ նարիլլէ, լիմն, Եսր, խաղող.  
խնձոր, տաւա, Եսր, ուտիլլէ, թար-  
տիլլէ օղաղալալիլլէ որ մեծ հեղի-  
նակութիւն ունի, կը պիլլէ թէ  
(լիլլէրա) ի աղըր որ արնաւա ա-  
ւաթթիլլէ կը գտնուիլլէ պուլունտ.  
րուն մէլ, գիլաւաթթ ընաղալ իլլէրն  
են որ կը մաքրեն արիւնը յօղա-  
լաւաթթիլլէ յաւալ բերող իթիլլէ-

րէն, Թերեւս մեր աննալաւ, քա-  
ղաքալաւաթթալ ընկերութեան մէլ  
աղիլլէրտա եւ լիւրդիլլէ դաւաղ  
գործողութիւնն է պատճառ աւե-  
լի գործնական թիւ աւաթթիլլէն  
քան ուրիլլէր եւ հիւլաւաթթիլլէն.  
Գիլալ ցաւը, դժուարալարտա-  
թիլլէն, որոլալիլլէ պիլլաթիլլէն,  
արիւնհոսթիլլէն եւ աւ հասա.  
րակ թիւաւ վիճակը չաւաթթաւ  
կուսնալ հիւլաւաթթ, եւ զալի յաղ-  
թիլլէ համար ալիարհիլլէ դեղի-  
րուն կէսը կը տրուիլլէ ամէն տե-  
սակ բաղադրութիւններով. Բալց  
պուլուղ թող ուտէ, եւ Եսր բօլոր  
տեսակաւ կը փիլլալիլլէ. Եթէ մեր  
մեծ քաղաքներուն յետադողմաւ  
փողոցները պտղտիլլէ, որչալի թը-  
ւով դալալալլէ, դաւաղ կը պա-  
րանալ մարդիլլէ եւ տղալ կը վրի-  
տան ամէն կողմ, եւ ընդհանրա-  
պէս աւաթթ ուտեստ ունեցողներ  
են.

Պատըլիլլէն վրալ կը նալիլլէ իր  
րեւ յոթ յարգիլլէ բաներու վրալ.  
Երբ մարմիլը սկսըրտա անունով  
ճանչցուած դժնգալ հիւլաւաթթ-  
թեալ կը բռնուի, բօլոր բօլիլլէ.  
նեղը պուլունտա եւ թարմ բան  
չարեղէններուն վրալ կը նալիլլէ իր-  
րեւ միւս եւ միւլալիլլէ ճանալ դե-  
ղի վրալ կը հաւատալ թէ օր պի-  
տի գալ երբ գիտութիւնը զանաթ  
պիտի գործածէ չաւաթ աւելի  
աւաթթիլլէ քան որչալի հիւլա կը  
գործածէ ամէն օրուն հիւլա-  
ղութիւններուն չաւաթ դարմանե-  
լու համար. Անմաթթ արիւնը կը  
նալալիլլէ յօղաւալալ թիւլ, մորթի  
հիւլաւաթթիլլէն, մանիլլէ յօ-  
ղաւալալ թիւլներ, եւ ուրիլլէ տիւ-  
րութիւններ. Փանի որ հաստաւա-  
ուած է թէ պուլուղ կը մաքրէ եւ  
կը բօլորէ արիւնիլլէ յաւաթթիլլէ-  
նը, կը հետեւի թէ պուլուղ թէ  
կըրակուր եւ թէ դեղ է միւլաթթ-  
մալի, Տերեւաւա տաւա եւ հի-  
ւաթթիլլէն խաղող եւ Եսր կը  
յանձնարարեմ ուտել. քիլիլլէ քիլիլլէ  
բալց յաճախ, նարիլլէ եւ Եսր  
խնձոր, Եթէ միւլաթթիլլէն գտնու-  
ւիլլէ, Յօղաւալալ թեալ համար ա-  
ւաթթ լիմն գործածել անհրաժեշտ  
է. Սպիտակաթթալ ալիլլէր, խնձ  
ղեղաւաճ գիլլէր, օրը մէկ գիլլէր  
(իթր 280 տրաւ) Եսրիլլէ պէտք ու-  
նիլլէ. Եսր ալ չի տնիլլէ, կիւնալ օր-  
ճաճիլլէ պաւաթթ, որ չաւաթ եւ-  
կալիլլէ կը պարունակէ. Հաւաթթիլլէ  
բօլոր պուլունտա մէլ անպաւ-  
կան է ալ յաւաթթիլլէն համար  
թէ չիլլէրաճ թէ Եսրաւա զրե-  
թէ ամէն անձի կը յարմարի, վա-  
սըն զի ուրիլլէ աւելի վաւաթթ կը  
տուլլէրուն յաւաթթիլլէն յաւաթթ  
յաւաթթիլլէն ունիլլէ, Լաւ իս  
տանձը խնձորէն աւելի զիւրաւարս  
է, եւ չիլլէրաճ ուտելու համար  
անկէ գերադաճ է. Զօրցուած  
պուլունտա պէտք է ալ տաւա  
գործածել երբ կանալ կամ թարմ  
չի տնիլլէ, Եթէ Եսրաւա յաւաթթ  
չօղիլլէ մէլ դուրսէ քանիլլէ ժամ  
կիւնալ թարմ պուլունտա տեղ բռնել  
եւ աւաթթ ալ կուլան.

Պատըլ պահիլլու համար յարմար  
կը համարիլլէ ապալիլլէ չիլլէրուն մէլ  
ընել զանաթ. Ու թէ քիլիլլէ  
նիլլէր գօրծածելով, զոր օրիւնակ  
(սպիտակալ եւ պորաթիլլէ) թիլլու-  
նեղը, եւ անոնցմէ բաղադրուած  
զանաթալալալալ յիւլաթթ, ալ  
Եսրաւա ետքը պարզապէս պալաւ-  
պանել զանաթ թիլլուրալիլլէ մէլ



